

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/89/2024
Identifikačné číslo spisu: 2118210448
Dátum vydania rozhodnutia: 25.02.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:2118210448.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Odborový zväz Nezávislých kresťanských odborov Slovenska KOVO - METAL, Košice, Matičná 660/10, IČO: 50 080 903, zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Lemešom, Košice, Žižkova 19, proti žalovanému Nezávislé kresťanské odbory Slovenska, Trnava, Štefánikova 136/46, IČO: 34 000 534, zastúpenému advokátkou Ing. JUDr. Jankou Kantíkovou, Ružomberok, Š. Moyzesa 11, o neplatnosť právnych úkonov a o určenie, že žalobca je členom žalovaného, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 13C/4/2019, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 29. januára 2024 sp. zn. 22Co/25/2023, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 16. januára 2023 č.k. 13C/4/2019-170 konanie v časti o určenie neplatnosti zasadnutia Kongresu Nezávislých kresťanských odborov Slovenska (ďalej len „NKOS“) konaného dňa 24. 11. 2018 v Ružomberku a v časti o určenie neplatnosti a právnej neúčinnosti uznesenia prijatého na Kongrese po odchode delegátov za Odborový zväz Nezávislých kresťanských odborov Slovenska KOVO - METAL (ďalej len „OZ NKOS KOVO METAL“) z Kongresu zastavil (I. výrok), žalobu o určenie, že žalobca je riadnym členom žalovaného zamietol (II. výrok), a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (III. výrok).

1.1. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal určenia, že a) zasadnutie Kongresu NKOS konaného dňa 24. 11. 2018 v Ružomberku je neplatné; b) uznesenie, ktorým Kongres schválil vylúčenie žalobcu z dôvodu poškodzovania dobrého mena žalovaného u partnerov v zahraničí a z ekonomických dôvodov je neplatné a právne neúčinné; c) uznesenia prijaté na Kongrese po odchode delegátov za žalobcu z Kongresu sú neplatné a neúčinné. V priebehu konania zmenil žalobca žalobu tak, že sa domáhal určenia, že je riadnym členom žalovaného, v ostatnej časti zobral žalobu späť, preto súd prvej inštancie konanie v tejto časti podľa § 145 ods. 2 CSP zastavil.

1.2. Keďže podľa súdu prvej inštancie žalobca účinne nepoprel skutkové tvrdenia žalovaného, považoval súd tieto za nesporné a ustálil skutkový stav tak, že žalovaný na predstavenstve NKOS dňa 15. 12. 2018

vylúčil žalobcu z dôvodu, že tento poškodzoval záujmy žalovaného a konal spôsobom, ktorým by mohol poškodiť jeho záujmy a záujmy jeho členov. Súd žalobu posúdil ako žalobu podľa § 137 písm. c) CSP, teda ako žalobu na určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, pričom danosť naliehavého právneho záujmu videl v záujme žalobcu na finančné nároky vyplývajúce z členstva v NKOS.

1.3. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že tvrdenia žalobcu ohľadom Kongresu zo dňa 24. 11. 2018 sú pre rozhodnutie irelevantné. Za relevantné považoval zistenie, že predstavenstvo NKOS ako orgán, ktorý je v zmysle článku XX bod. 12 Stanov NKOS oprávnený rozhodovať o vylúčení odborového zväzu z NKOS v prípadoch, ak tento nespĺňa podmienky členstva v NKOS alebo ak porušuje povinnosti vyplývajúce z členstva v NKOS, dňa 15. 12. 2018 o vylúčení žalobcu v súlade s článkom XX bod 12 Stanov NKOS rozhodol, v dôsledku čoho nebolo možné dospieť k záveru o trvaní členstva žalobcu v NKOS. Z uvedeného dôvodu súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 256 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“), na odvolanie žalobcu, rozsudkom z 29. januára 2024 sp. zn. 22Co/25/2023 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. a III. potvrdil a žalovanému voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

2.1. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v potrebnom rozsahu, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. Rozdielne od súdu prvej inštancie však posúdil naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keď tento podľa odvolacieho súdu spočíva v samotnom vyriešení právneho postavenia žalobcu ako člena NKOS, z ktorého potom plynú určité práva a povinnosti v zmysle stanov NKOS. Zhodne so súdom prvej inštancie posúdil danosť naliehavého právneho záujmu, avšak z iného dôvodu. Napadnuté rozhodnutie považoval za vecne správne a v častiach podstatných pre posúdenie nároku naň odkázal. K odvolacej argumentácii žalobcu uviedol, že táto bola v podstate totožná s tvrdeniami prezentovanými v prvoinštančnom konaní a v stručnosti ďalej konštatoval, že podstatné pre rozhodnutie vo veci bolo, či bola splnená podmienka vylúčenia odborového zväzu z NKOS. Zo zápisnice je podľa odvolacieho súdu zrejmé, že Predstavenstvo o tomto bode hlasovalo s výsledkom 7 hlasov za a nula hlasov proti, pričom obsah hlasovania a prejav vôle - čo chcelo hlasovaním Predstavenstvo dosiahnuť - je jednoznačný. Stanovy NKOS nepredpisujú formu, akou má Predstavenstvo rozhodovať. Samotná skutočnosť, že Predstavenstvo v zápisnici neuviedlo slovné spojenie „Predstavenstvo rozhodlo“, nemôže byť spojené s následkom neplatnosti takéhoto úkonu Predstavenstva. Ostatné námietky nepovažoval za právne relevantné. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 a § 255 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), ktoré odôvodnil s poukazom na § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 CSP. Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie, alternatívne navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. V dovolaní uviedol, že dovolacím dôvodom je nesprávne právne posúdenie nároku žalobcu, lebo o návrhu na vylúčenie OZ NKOS KOVO-METAL rozhodol kongres NKOS dňa 24. 11. 2018. Mal za to, že po vylúčení žalobcu z NKOS už v danom čase žalovaný nebol konfederáciou, pretože žalovaného tvoril iba jeden odborový zväz. Z uvedeného dôvodu je podľa žalobcu rozhodnutie zvoleného predstavenstva neplatné. Žalovaný teda nekonal v zmysle stanov a účelovo ovplyvnil svojich členov. Jednozväzové Predstavenstvo NKOS riadne nerozhodlo o vylúčení žalobcu z NKOS. Za nespravodlivé považoval dovolateľ aj rozhodnutie prvoinštančného a odvolacieho súdu o priznaní trov konania v plnej výške žalovanému. Poukázal na to, že nie je poberateľom žiadnych príspevkov zo strany štátu, jeho príjmom sú iba členské príspevky. Preto sú podľa neho v tomto prípade dané dôvody hodné osobitného zreteľa, aby súd podľa § 257 CSP žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

4. Žalovaný sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§

424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 ods. 1 CSP.

8. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. Po preskúmaní obsahu dovolania dovolací súd konštatuje, že dovolateľ nerozlišuje dovolacie dôvody v zmysle § 420 písm. f) CSP (vady zmätočnosti) od dovolacích dôvodov § 421 CSP (nesprávneho právneho posúdenia veci) a tieto navzájom obsahovo zmiešava, čím tým trpí zrozumiteľnosť, určitosť, jasnosť, súladnosť a právna konzistentnosť prejavu dovolateľa i keď tento je zastúpený kvalifikovaným zástupcom (napr. advokátom), ktorým bolo dovolanie spísané.

12. Súdna prax najvyššieho súdu jednotná v názore, podľa ktorého nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (porovnaj sp. zn. 1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017, 9CdoPr/8/2023). Súlad tohto právneho názoru s ústavou posudzoval Ústavný súd SR, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020).

13. Dovolací súd pripomína, že ak dovolateľ mienil polemizovať s právnymi závermi súdov oboch inštancií (prípadne ich považoval za nesprávne a z tohto dôvodu i porušujúce právo na spravodlivý proces), z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá (III. ÚS 225/2020).

14. Dovolací súd poznamenáva, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť

skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižších inštancií, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania, vrátane nesprávneho vyhodnotenia niektorého dôkazu.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd uvádza, že vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolateľ zákonom zodpovedajúcim spôsobom nevymedzil, preto je jeho dovolanie procesne neprípustné, čo je dôvod na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP.

16. Dovolateľ ďalej odvodzoval prípustnosť svojho dovolania z dovolacích dôvodov podľa § 421 ods. 1 CSP (bez špecifikácie konkrétneho písmena).

17. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

18. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

19. V prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu alebo ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. a) až c) § 421 ods. 1 CSP). Dovolateľ je teda povinný v dovolaní jednoznačne uviesť, v čom vidí prípustnosť dovolania, t.j. ktorý z predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 CSP zakladá jeho prípustnosť. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

20. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom). Rovnako tak sama polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 a § 432 CSP.

21. V posudzovanom prípade po preskúmaní dovolania najvyšší súd zistil, že dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie jeho veci súdmi nižšieho stupňa. Z dovolania však vôbec nevyplýva, či má žalobca za to, že sa odvolací súd odchýlil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, či ide o otázku, ktorá nebola v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte riešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne v zmysle § 421 ods. 1 písm. a, b, c) CSP. Všeobecný odkaz na ustanovenie § 421 CSP bez toho, aby dovolateľ uviedol, v čom konkrétne spočíva nesprávne právne posúdenie veci, je

nedostačujúce. Dovolací súd preskúmal dovolanie z hľadiska jeho obsahu podľa § 124 ods. 1 CSP, ale ani tak nie je možné vyabstrahovať dovolací dôvod. Dovolateľ opisuje skutkové okolnosti prejednávanej veci a v tejto súvislosti vyjadruje nesúhlas a nespokojnosť s rozhodnutiami súdov, ale žiadne relevantné, resp. vecné argumenty, alebo námietky o tom, v čom konkrétne vidí nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, resp. prvostupňovým súdom. Taktiež je potrebné uviesť, že žalobcom uvádzané nesprávne právne posúdenie je vo svojej podstate nesúhlasom s hodnotením dôkazov, keď v dovolaní uvádza, že o návrhu na vylúčenie OZ NKOS KOVO-METAL rozhodol kongres NKOS dňa 24. 11. 2018, pričom z vykonaného dokazovania mali sudy nižších inštancií jednoznačne preukázané, že Predstavenstvo NKOS dňa 15. 12. 2018 prijalo rozhodnutie, ktorým vylúčilo žalobcu z NKOS. Najvyšší súd si v tejto súvislosti dovoľuje podotknúť, že zmyslom povinného právneho zastúpenia advokátom v dovolacom konaní je zabezpečiť to, aby malo dovolanie všetky potrebné náležitosti, vrátane uvedenia a konkretizovania dôvodu, pre ktorý sa rozhodnutie odvolacieho súdu napáda dovolaním. To však v prejednávanom prípade nebolo splnené.

22. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. c), f) CSP ako dovolanie, ktoré smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (pokiaľ išlo o dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP) a jednak ako dovolanie, v ktorom dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP (pokiaľ išlo o dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP).

23. O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.